

SELKÄKUVAUKSEN VAATIMINEN C-LONKKAISILTA KOIRILTA POIKKEUSLUPIA HAETTAESSA

Teksti: Reine Rinne ja Maarit Kyöstilä

SPKY:n jalostustoimikunta on ehdottanut hallitukselle, että jatkossa toista poikkeuslupaa hakevalta C-lonkkaiselta koiralta vaadittaisiin laaja selkärangan lausunto. Hallitus ei ole asiaa vielä käsitellyt.

SPKY:n jalostustoimikunnalta haetaan poikkeuslupia pääosin joko ulkomaisten vanhempien tai koiran C-lonkan takia. Jos koira muuten täyttää jalostusvaatimukset, ja sen käyttö paimennusominaisuuksien tai muuten on perusteltua, on jalostustoimikunta yleensä myöntänyt luvan yhdelle pentueelle A-lonkkaisen kumppanin kanssa.

SPKY:n kantakirjaohjesääntö ei vaadi jalostuskoirilta selän kuvaamista, mutta nyt on poikkeuslupien käsittelyyn tullut tapauksia, jossa C-lonkkaisella koiralla on ollut vapaaehtoisesti esitetystä selkäläusunnossa esimerkiksi tulos LTV4. Tämä on johtanut pohdintaan ja selvittelyyn asian tiimoilta ja eläinlääkäreillä on tiedossa, että LTV-muutokset heikentävät selän joustavuutta, altistavat rappeumalle ja huonontavat ”viallisen” alueen kestävyttä. Tästä syystä kaikki tekijät, mitkä voivat aiheuttaa koiran epäsymmetristä liikkumista (esim. lonkan nivelrikko) altistavat selän alueen oireilulle. Ja vastaavasti epäsymmetrisiin LTV muotoihin liittyy lantion vinous, mikä taas altistaa toispuoleiselle lonkan kasvuhäiriölle. Myös symmetrisillä LTV-muutoksilla ja lonkan kasvuhäiriöillä on todettu yhteneväisyyksiä, koska samat geenit ohjaavat sekä nikamien että saman alueen hermojen, lihasten ja luiden muodostumista. LTV-muutosten periytymistavasta ei vielä ole tarkkaa tietoa, mutta selkeästi ongelma on perinnöllinen.

Lievän LTV-muutoksen omaavia koiria ei nyt varmasti kannata suoraan jättää pois jalostuksesta, mutta niiden käyttöä kannattaa varmasti harkita tarkoin ja ehdottomasti yhdistää vain LTV0 -tuloksen saaneisiin koiriin, joiden sukulaisia olisi myös mielellään kuvattu, pohtii Reine Rinne.

Yksilön C-lonkkaisuus ei ole kovin paha terveydellinen rasite jalostusta ajatel-

len, mikäli koiran sisarukset ja lähisukulaiset ovat suurimmaksi osaksi kuvattuja ja hyvä lonkkaisia (A-B), ja koiralle käytetään A-lonkkaista parituskumppania. Myös käytettävän uroksen sukulaisista ja jälkeläisistä suurimman osan tulisi olla terveitä lonkkien osalta. Tällöin todennäköisyys ongelman periytymiselle on pienempi. Selän LTV-muutokset altistavat *Cauda equina* -oireyhtymälle ja välilevyongelmille, mitkä voivat vaikuttaa koiran käyttöikänsä. C-lonkkaisuus yhdistettynä LTV-muutokseen, lisää ongelmien riskiä entisestään. Mikäli koira alkaa liikkua epäsymmetrisesti lonkkiin muodostuvan nivelrikon vuoksi, kasvaa riski selän oireilulle huomattavasti.

C-lonkkaisella koiralla ei saisi olla muita terveydellisiä rasitteita, ja sen tulisi olla paimennusominaisuuksiltaan keskivertoa parempi tai suvullisesti tuoda populaatioon jotain uutta, jotta sen jalostuskäyttö olisi suositeltavaa, toteaa Reine Rinne. Toki tässä nyt nousee ongelmaksi se, että selkärangan kuvat eivät ole pakolliset.

Joka tapauksessa, jalostustoimikunta päätti jatkossa vaatia kaikilta C-lonkkaisilta koirilta poikkeuslupaa haettaessa koko lonkkakuvauslausunnon nähtäväksi, jotta nähdään myös lausuntoeläinlääkärin mahdolliset lisähuomiot mahdollisten nivelrikko muutosten suhteen. ■

Kun koiralla yhdistyy C-lonkkaisuus ja selkärangan lanneristinikaman (LTV) muutokset, sitä tarkastellaan jatkossa entistä kriittisemmin.